

Adreas Schelfhout, Zomerlandschap, 1835, DM/984/574, Dordrechts Museum, aankoop, 1984

Uit het Bestuur

Toen ik in 2021 in Dordrecht kwam wonen voor de liefde, had ik nooit gedacht dat deze stad zo snel als thuis zou voelen. Ik ben nog maar een paar jaar Dordtenaar, maar voel me intussen stevig geworteld. Sindsdien kijk ik met andere ogen naar deze stad. Niet alleen tijdens mijn vaste wandelingen op vrijdag met mijn dochter Sophie in de kinderwagen door het historische centrum, maar ook dankzij het museum, waar de geschiedenis ineens dichtbij voelt.

Johan de Witt. Zijn standbeeld zag ik al vaak op de Houttuinen, maar door de tentoonstelling *De wereld van Johan de Witt* leerde ik de mens achter de staatsman kennen. Wat me raakte, was niet zijn politieke macht of zijn tragische einde, maar zijn liefde voor Wendela Bicker. Hun brieven tonen een innige band – openhartig, vol vertrouwen en tederheid. Wendela was

geen voetnoot in zijn leven, maar een vrouw met stem, invloed en betekenis. Als Johan in 1666 naar Texel is uitgevaren, schrijft ze dat ze hem wel erg mist, maar zich toch gelukkig prijst 'een man te hebben die de dienst van het vaderland voor particuliere affaires laat gaan'.

In een tijd waarin vrouwen nauwelijks zichtbaar waren in het openbare leven, geeft deze tentoonstelling haar letterlijk een gezicht. Achter elk historisch figuur schuilt een persoonlijk verhaal – en juist daarin herkennen we onszelf.

Ik nodig u van harte uit om met dezelfde nieuwsgierigheid rond te lopen als ik deed. Misschien ontdekt u ook iets dat u raakt, onverwacht dichtbij.

Janine van Zoest,
Bestuurslid PR en Schefferprijs 2026

- 1 Een uur uit het Bestuur
- 2 VDM berichten
De Scheffer 2026
- 3 Johan de Witt: jong en krachtig
Speurtocht naar Ary Scheffer
- 4 Uit het Depot
- 5 Interview met Tommie Nijhoff
- 6 Activiteiten VDM en DM

VDM BERICHTEN

Terugblik Algemene Ledenvergadering

Op 7 mei vond de drukbezochte ALV plaats; ruim 70 leden waren aanwezig. Voorafgaand konden we genieten van de traditionele aspergemaaltijd. De ALV heeft mede op basis van de verklaring van de kascommissie decharge verleend aan het bestuur voor het financiële beheer. Na de ALV gaf Marianne Eekhout ons een introductie op de nieuwe tentoonstelling *De wereld van Johan de Witt*, Kunst uit het hart van de 17de eeuw. De avond werd afgesloten met een gezellige borrel in de Wijnbar.

Raamposter

In het kader van de ledenwerving wordt o.a. gebruik gemaakt van flyers om de vereniging onder de aandacht te brengen van mogelijke

nieuwe leden. Deze flyers zijn onlangs geactualiseerd en op verschillende locaties in Dordrecht te verkrijgen. Naast de flyers hebben wij ook een raamposter gemaakt. Dat is een poster op A3 formaat die geschikt is om op prikwanden of achter ramen op zichtlocaties getoond te worden.

Ledenwerving is van groot belang. Gelukkig is er belangstelling en krijgt de vereniging nieuwe leden. Daar mogen wij niet over klagen maar dat moet na-

tuurlijk wel zo blijven. Daarom vraagt de werving doorlopend onze aandacht.

Wanneer u een geschikte plaats heeft voor een raamposter, verzoeken wij u vriendelijk dat aan te geven. Dat kan door een e-mail te sturen naar jan@verenigingdordrechtmuseum.nl. Wij zorgen er dan voor dat u zo snel mogelijk over de poster kunt beschikken.

Rectificatie

In het voorjaarsbericht plaatsten we twee portretten van Jan de Baen van twee De Witten prominent op de voorpagina. Het rechterportret was van dat van Johan de Witt, terwijl links daarvan

zijn vader Jacob de Witt stond en niet zijn broer Cornelis. Jacob de Witt was ook een prominent regent van Holland, die onder het stadhouderschap van Willem II vanwege zijn anti-stadhouderlijke opvattingen nog enige tijd in Slot Loevestein gevangen zat.

Vacature PR-commissie

Met vier enthousiaste vrijwilligers zorgen wij voor het VDM kwartaalbericht, diverse nieuwsbrieven en houden we de VDM social media accounts up to date. We komen viermaal per jaar bij elkaar om leuke plannen te maken en de gang van zaken te bespreken en drinken dan ook gezellig een kop koffie met elkaar. Graag zouden wij onze commissie met één of twee enthousiaste leden willen uitbreiden. Heb jij interesse? Stuur dan een mailtje naar janine@verenigingdordrechtmuseum.nl en wees van harte welkom!

De Scheffer 2026

De Schefferprijs stimuleert talentvolle beeldend kunstenaars, tot en met 35 jaar, die een accent leggen op de schilderkunst. De jury bestaat uit twee kunstenaars en twee conservatoren. Juryvoorzitter is Janine van Zoest, bestuurslid VDM.

Abul Hisham (Thrissur, India, 1987) was de winnaar van de nationale kunstprijz 'De Scheffer 2024'. In maart 2026 zullen we opnieuw een Schefferprijs uitreiken. Binnenkort wordt kunstenaars verzocht zich aan te melden.

De prijs is mogelijk dankzij het Schefferfonds, dat werd opgericht uit de nalatenschap van schilder Ary Scheffer (Dordrecht 1795 – Argenteuil, Frankrijk 1858) en zijn familie.

Ary Scheffer komt uit Dordrecht. Als schilder verwierf hij internationale roem in Parijs. Nog altijd hangt zijn werk op een ereplek in het Louvre. Bij leven steunde Ary Scheffer al jonge schildertalenten. Het was zijn wens om jonge kunstenaars en vernieuwing in de schilderkunst te stimuleren. De Vereniging Dordrechts Museum voert deze wens samen met het Dordrechts Museum uit via de landelijke Kunstprijz De Scheffer.

Johan de Witt: jong en krachtig

Vrijdag 25 april, Augustijnenkerk, officiële opening van de nieuwe tentoonstelling over de De Witten en hun tijd. Omlijst door muziek van het Drechtsteden Bachkoor gaf moderator Paul de Jong achtereenvolgens het woord aan museumdirecteur Femke Hameetman, burgemeester Peter van der Velden, de Britse ambassadeur Joanna Roper, taalhistoricus Alexia Kerkhof, conservator Marianne Eekhout, projectmanager digitalisering van de correspondentie van Johan de Witt Ineke Huysman en directeur van het Nationaal Archief Afelonne Doek. Voor wie nu denkt: “Zoveel sprekers... saaaai”, u hebt het mis. Het was een en al vrolijkheid en blijdschap over alweer een opening van een mooie tentoonstelling met een originele invalshoek, waarin naast de schilderkunst de context en de persoonlijke omstandigheden van de hoofdpersonen de volle

zijn gezondheid, klonk ook in moderne oren zelfs heel actueel.

Er is geen echte tentoonstellingscatalogus, maar het boek *De wereld van Johan de Witt 1625-1672* bevat bijdragen van velen die de tentoonstelling met elkaar hebben vormgegeven, het neusje van de zalm van het onderzoek naar de De Witten van dit moment, inclusief een keur aan illustraties.

Heel bijzonder is dat de bezoekers van de tentoonstelling waarschijnlijk de enige keer meemaken dat de twee schilderijen *Allegorie op de vrede* en *Allegorie op de oorlog* op ooghoogte kunnen bekijken, nu hun thuisbasis, de vergaderzaal van de Eerste Kamer, verbouwd wordt. Van harte aanbevelen!

Marijke van Vliet, VDM Commissie PR

Speurtocht naar Ary Scheffer

Ook na het vertrek van *Liberté* blijft Ary Scheffer onze aandacht trekken. In het *Algemeen Dagblad* van 19 april 2025 stond een fragment van zijn *Hemelse en Aardse liefde* in de aankondiging van een expositie in het Limburgs Museum. Kennelijk is onze Ary op reis gegaan! Onder de titel *Erotiek – voorbij schoonheid en schaamte* zijn in Limburg tot en met 4 januari 2026 werken zien van de late middeleeuwen tot nu. Hier betreft het een bruikleen van een werk waarmee we hier in Dordrecht zeer vertrouwd zijn.

Veel werk van Ary Scheffer bevindt zich echter her en der in musea en in particuliere huizen. Zo vertelde een bekende mij enthousiast dat zij in het Château de Chantilly (het kasteel van de familie van Orléans) werk van Scheffer had gevonden waarvan testamentair was vastgelegd dat het daar nooit vandaan mocht. In ons blad willen we graag ruimte maken voor onze leden die waar dan ook tegen een werk van Ary Scheffer aanlopen, daar een foto van maken en er iets bij vertellen. Zo kunnen we ook na afloop van de laatste tentoonstelling onze kennis over Ary Scheffer blijven uitbreiden.

Marijke van Vliet, Lid PR commissie

Uit het Depot

Inmiddels een vaste rubriek in ons kwartaalbericht. Ook dit keer ging Jup de Groot samen met Manon van der Mullen op zoek naar een prachtig stuk in het Depot met een mooi VDM-verhaal.

De naoorlogse COBRA-beweging is met een kleine groep karakteristieke werken goed vertegenwoordigd in het Dordrechts Museum. Het schilderij 'Kindje, kerkje, beestje' van Karel Appel uit 1949 is daar een goed voorbeeld van, met daarnaast 'Lente' van Constant en ook een fraaie, vroege Corneille.

De minder bekende Theo Wolvecamp is de laatste decennia van de vorige eeuw aangekocht met drie uitstekende schilderijen in zijn zeer eigen abstract-expressionistisch idioom. Dat was in 1990 mede de aan-

leiding een groot overzicht van Wolvecamp schilderijen in Dordrecht te laten

Theo Wolvecamp, *Compositie 25*, 1958, DM/984/585, Dordrechts Museum, aankoop, 1984

> **Theo Wolvecamp**, *Compositie*, 1959, DM/982/572, Dordrechts Museum, aankoop 1982

Karel Appel, *Kindje, kerkje, beestje*, 1949, VBL/6, Dordrechts Museum, bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (verzameling Van Bilderbeek), 1966

beginnen om daarna zijn reis te vervolgen naar Denemarken – waar Wolvecamp zeer bekend is – en te eindigen in het Rijksmuseum Twente in Enschede. Een mooi geschreven biografie van Ed Winges met alle werken in kleur afgebeeld, begeleidde dit overzicht.

Wolvecamp die zich, na periodes in Amsterdam en Parijs, terugtrok in zijn geboortestreek (Hengelo) kwam ook naar het Dordrechts Museum om het geheel in feestelijke sfeer te beleven. Hij was zeer verrast het kleine schilderij 'Compositie' uit 1959, nu eigendom van het Dordrechts Museum, terug te zien. 'Maar dat is het schilderij dat ik in ruil voor verf en kwasten afstond aan mijn verfhandelaar! Ik had daar later spijt van maar nu ik het hier zie hangen is het echt een parel in mijn tentoonstelling, en ben ik blij dat het in een museum terecht is gekomen!' Deze fraaie Wolvecamp is nu een depotstuk, maar mag eigenlijk 'op zaal' nooit ontbreken.

Theo Wolvecamp, *Compositie*, 1950, VBL/117, Dordrechts Museum, bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (verzameling Van Bilderbeek), 1978

Jup de Groot
oud-directeur Dordrechts Museum

Helly Buursma in gesprek met Tommie Nijhoff, van

Kun je iets vertellen over het ontstaan van T. Nijhoff Schildersbedrijf?

In 1997 ben ik met dit bedrijf gestart. Daarvoor heb ik eerst de nodige ervaring in het schildersvak opgedaan. De tijd gaat snel, inmiddels zit ik 45 jaar in het schildersvak waarvan de laatste 28 jaar als zelfstandig ondernemer. We zijn gevestigd aan de Dubbeldamseweg Noord in Dordrecht en werken inmiddels met een team van 35 medewerkers. We richten ons op schilderwerk, onderhoud, restauratieve en decoratieve technieken. In de loop van de jaren is ons werkveld breder geworden, maar vakmanschap en klanttevredenheid zijn altijd onze basis gebleven.

Wat voor soort werk doen jullie zoal?

Ons werk is heel divers. We doen zowel binnen- als buitenschilderwerk, voor woningen, bedrijfspanden en monumentale gebouwen. Daarnaast bieden we diensten zoals stucwerk, glaszetten en behangwerk. Wat ons uniek maakt is dat we ook gespecialiseerd zijn in decoratief schilderwerk, zoals hout- en marmerimitaties, muurschilderingen, vergulden en letterzetten. Daarmee kunnen we de historische uitstraling van gebouwen behouden of terugbrengen.

Hoe ga je te werk bij restauraties van historische panden?

Bij dit soort werk is het belangrijk om zorgvuldig te werk te gaan. Je moet weten wat je doet en welke materialen en kleuren passend zijn. Je kunt niet zomaar een moderne kleur toepassen in een monumentaal pand. Daarom werken we vaak samen met monumentenzorg en erfgoedinstanties. We begeleiden klanten vanaf

het eerste advies tot aan de oplevering, met oog voor detail en respect voor de geschiedenis van het gebouw.

Zijn er projecten die je in het bijzonder zijn bijgebleven?

Er zijn er heel wat, maar een paar springen eruit. Zo is er de muurschildering Kijkje in het verleden op de muur van het woningcomplex de Gravenhorst. Ook bijzonder is de muurschildering van Rêveur van Alfons Mucha bij Bistro Twee 33. Zo'n

T. Nijhoff Schildersbedrijf

schildering vergt veel voorbereiding zoals het uitmeten met een laser en de grove lijnen uitzetten. Daarna start het echte specialistische schilderwerk. Andere mooie voorbeelden zijn Gezicht op Dordrecht van Albert Cuyp aan de Nieuwe Haven 23, de plek waar het geboortehuis van Albert Cuyp stond en de opnieuw vergulde wijzerplaten van de klokkentoren van de Boterbeurs, waar in 1842 het Dordrechts museum is ontstaan en enkele tentoonstellingszalen kreeg.

Jullie leiden ook jonge vakmensen op en staan bekend als echte leermeester binnen de sector. Hoe werkt dat precies?

We vinden het belangrijk om onze kennis door te geven. Daarom bieden we leerplekken aan studenten aan, die de opleidingen volgen voor regulier en specialistisch schilderwerk. Een specialist schilder houdt zich vooral bezig met restauratieve werkzaamheden zoals hout en marmerimitaties, muurschilderingen, vergulden en letterzetten. Zij lopen vijf jaar mee onder de vleugels van onze leermeesters en leren niet alleen het vak in de praktijk, maar krijgen ook theoretische kennis mee over verftechnieken en verantwoord historische kleurgebruik vanuit de Dordtse kleurenwaaier. Veel leerlingen blijven ook na hun opleiding bij ons werken, dat is mooi om te zien.

Waarom ben je lid geworden van VDM?

Als Dordtenaar voel ik me sterk verbonden met de stad en met kunst en cultuur. Ik vind het belangrijk dat daar aandacht voor is en wil daar ook zelf een bijdrage aan leveren.

Let op!

Vanwege administratieve redenen dient u zich voor de activiteiten in te schrijven en te betalen via iDeal: www.vereniging-dordrechtmuseum.nl/activiteiten
Alléén op deze manier is uw inschrijving geldig.

Met VDM naar de Kunstkerk

Zondag 22 juni, 10.30 uur. Stadsbrasserie De Witt, hoek Nieuwstraat/ Augustijnenkamp. € 10,- p.p.
Maximum deelname 40 personen.

De Kunstkerk aan de Museumstraat in Dordrecht is een ontmoetingsplaats waar creatie en innovatie centraal staan en biedt een podium voor kunst, cultuur, festivals, lezingen, concerten en voorstellingen die aanzetten tot verbinding, beleving en verdieping, waarbij publiek en de omgeving actief worden betrokken. Met filmtheater en Stadsbrasserie De Witt is het een totaalconcept van film, eten, drinken en cultuur.

Voor onze juni-activiteit combineren wij deze bijzondere plekken voor een gezellige zondagochtend. We starten om 10.30 uur met koffie en iets lekkers op het terras van De Witt. De tuin is een ontwerp van de bekende tuinarchitect Piet Oudolf en zal in juni op z'n mooist zijn. Na de koffie gaan de rondleiders met u in gesprek tijdens een interactieve rondleiding van ca. een uur, waarbij zowel de expositie als het gebouw zullen worden belicht.

U kunt u op eigen gelegenheid (en kosten) afsluiten met een lekkere lunch bij De Witt.

In de Kunstkerk is de tentoonstelling "Dust to dust" te zien van Job Smeets (1969). In zijn werk combineert hij traditionele en moderne technieken om iconische en tijdloze objecten te creëren. Heel bijzonder, want de door hem opgerichte Studio Job heeft het ontwerp geleverd voor de iconische gevel 'The Embrace' aan de Augustijnenkamp. Op

BBQ-feest in de museumtuin

Vrijdag 27 juni 2025 in de museumtuin van het Dordrechts Museum.
Maximum deelname 150 personen.

Vereniging Dordrechts Museum begint de zomer met een spetterend feest in de tuin van het Dordrechts Museum op vrijdag 27 juni 2025! Vanaf 18.00 wordt u ontvangen met een glaasje en een kort welkomstwoord. Daarna start de BBQ in de prachtige tuin van het Dordrechts Museum.

Rondom 21.30 uur kunt u genieten van een muzikaal optreden van een Dordtse band die vooral zeventigerjaren muziek speelt. Om 23.00 besluiten wij deze feestelijke avond met een toast op de toekomst van het Dordrechts Museum en de Vereniging Dordrechts Museum.

Tussen de bedrijven door organiseren wij in het kader van de succesvolle expositie Schilderachtig Dordrecht een veiling onder leiding van een ervaren veilingmeester waarbij 5 Dordtse werken te koop worden aangeboden. Kortom u mag deze avond niet missen en wij rekenen op een grote opkomst.

De prijs voor deze avond bedraagt incl. BBQ, 2 drankjes en muzikaal intermezzo € 49,50. Aanmelden voor dit evenement kunt u doen via de site www.verenigingdordrechtmuseum.nl. Meld u snel aan, het maximumaantal deelnemers is 150.

de website van de Kunstkerk (www.kunstkerk.com) vindt u o.a. een filmpje over dit project.

2 oktober

Lezing Jean-Marc van Tol

Save the date:

Donderdag 2 oktober 2025.

Op 2 oktober 2025 organiseert de activiteitencommissie van VDM in de middag een lezing die verzorgd wordt door Jean-Marc van Tol. De lezing vindt plaats in de Schoumanzaal in het museum. Jean-Marc van Tol is historisch letterkundige, uitgever en schrijver. Ook is hij één van de twee tekenaars van Fokke en Sukke. Jean-Marc werkt samen met Ineke Huysman van het Huygens Instituut aan de ontsluiting van de brieven van Johan de Witt.

Johan de Witt schreef en ontving als raadpensionaris bijzonder veel brieven. Zijn briefwisseling is zeer veelzijdig en bestaat onder meer uit brieven van belangrijke staatslieden, buitenlandse ambtsdragers, legeraanvoerders, wetenschappers, kunstenaars en familieleden. Deze brieven worden nu bewaard op het Nationaal Archief.

Jean-Marc van Tol is de schrijver van de Johan de Witt trilogie. Van deze drie historische romans zijn inmiddels 2 delen verschenen. De titels zijn *Musch* (deel 1) en *Buat* (deel 2). Op dit moment werkt hij aan deel 3.

Tijdens de lezing zal Jean-Marc stilstaan bij:

- Het project van het Huygens Instituut
- Johan de Wilt
- Johan de Witt en Dordrecht
- Zijn boeken *Musch* en *Buat* en het gebruik van de bronnen.

Reserveer alvast de datum in uw agenda. Via onze nieuwbrief ontvangt u meer informatie waarna de mogelijkheid voor aanmelding via de website wordt opengesteld.

Archeologiedag in Dordrecht

14 juni

Op zaterdag 14 juni viert Dordrecht een bijzonder jubileum: 750 jaar Augustijner klooster op het Hof van Nederland. Tijdens de Nationale Archeologiedagen staat het museum volledig in het teken van deze rijke kloostergeschiedenis, met een dag vol middeleeuwse activiteiten voor jong en oud. *Het Hof van Nederland* verandert voor één dag in een levendig middeleeuws decor, met muziek, figuranten en historische lezingen. In de Augustijnenkerk klinken Gregoriaanse liederen, uitgevoerd door monniken van het Archeon, en worden workshops gegeven waarin bezoekers – ook kinderen – zelf kunnen meezingen.

Bezoekers kunnen zich even archeoloog voelen in de middeleeuwse kelder van het museum, waar uitleg wordt gegeven over archeologische vondsten. Kinderen kunnen zich uitleven met een LEGO-spel, een 'archeologische ballenbak' en creatieve workshops zoals het maken van een pelgrimsketting of geldbuideltje. Op het historische plein zijn er proeverijen van kloostervoedsel, verkoop van vergeten groentezaden en demonstraties van geneeskrachtige kruiden uit de kloostertuin.

Nieuwe reeks Hof op zondagen!

29 juni, 24 augustus, 21 september en 26 oktober

Laat je verrassen door een boeiend programma voor jong en oud, waarin verleden en heden samenkomen rond het leven en denken van Johan de Witt. In deze nieuwe reeks Hof op zondagen (29 juni, zondag 24 augustus, zondag 21 september en zondag 26 oktober) staan thema's als macht, vrijheid, ver-

trouwen en media centraal — toen en nu. Ontdek hoe De Witts idealen en dilemma's nog altijd verrassend actueel zijn. Elke Hof op zondag prikkelende gesprekken en inspirerende activiteiten voor jong en oud in het Hof van Nederland.

100 jaar Huis Van Gijn 10 juni

Op 10 juni 2025 is het precies 100 jaar geleden dat het woonhuis van Simon van voor het eerst opende als museum. Dit wordt het hele jaar gevierd met een divers programma aan activiteiten en de jubileumtentoonstelling Van de partij! Een bijzondere selectie van feest- en verkleedkleding uit de museumcollectie is te zien in de bijzondere setting van de historische interieurs. Van trouwjaponnen en kinderverkleedkleding tot formele uniformen en het maskeradepak dat Simon van Gijn zelf ontwierp en droeg in zijn studententijd.

Jubileumprogramma

Veel activiteiten in Huis Van Gijn staan in het teken van het 100-jarig bestaan. Zo rijdt er op Eerste Pinksterdag een nostalgische paardentram rondjes tussen het historische centrum van Dordrecht en het museum, waar bezoekers gratis in mogen stappen. Conservator Wyke Sybesma geeft op 10 juli een speciale rondleiding over 300 jaar wonen in Huis Van Gijn; de Jubileum Huis-tour. Ook het Zomerfestijn op 20 juli heeft een extra feestelijk tintje met onder meer workshops 19de-eeuwse quadrille dansen. Kijk voor het volledige feestprogramma op huisvangijn.nl/100jaar.

Ik zie, ik zie – Een wereld vol kunst Deze zomer

Deze zomer opent in het Dordrechts Museum een unieke tentoonstelling speciaal voor families. Als bezoeker stap je letterlijk IN de kleurrijke wereld van een kunstwerk. Ontdek wat ieder schilderij of beeldhouwwerk zo bijzonder maakt en laat je verrassen door de verhalen die de kunst te vertellen heeft. Ga samen op ontdekkingsstocht door een landschap van interactieve 'kunstkamers'. Langs abstracte werken die de fantasie prikkelen, en betoverende figuratieve voorstellingen. Iedere ruimte is anders en afgestemd op het werk dat centraal staat. De kunstwerken stellen zich aan je voor en dagen je uit om verder te kijken. Ervaar de kracht van kleur, lijnen en perspectief door samen te kijken én te doen. 'Ik zie, ik zie' is dé kunstrijk-experience voor (groot)ouders met kinderen tussen de 6 en 10 jaar oud.

Activiteiten/evenementen

Dordrechts Museum:

dordrechtsmuseum.nl/

huisvangijn.nl/

hofvannederland.nl/

regionaalarchiefdordrecht.nl/

www.verenigingdordrechtsmuseum.nl

Vereniging
Dordrechts
Museum
sinds 1842
in beeld

Met dank aan:

Redactie
Janine van Zoest

Opmaak
Theun Okkerse
c/o Pictoright

